

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu hetilap.

Megjelenik minden vasárnapon.

(Egyes száma ára 10 kr.)

Kiadó-tulajdonos: Róppási István.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 „
Negyed évre 1 „

Szerkesztői iroda és kiadói hivatal, — hova a lap egy számlát mint anyagi részét tárgyazó küldemények, egy példányt a hirdetések a szilárdan felszámoltak jutalmaznak.

n.-debreczeni utca 1470. számú Figecky-féle ház.

Bérmentelen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el. A hirdetések nem adhatók vissza.

Hirdetési díjak:

Minden 4 hasabos post-sor egy szerinti hirdetését 5 kr., többesrindnál 4 kr. Terjedelmes hirdetések többesrindú balkezes, kevesebb hirdetések alatt esz-közlőket.

Minden egyes boltban után kiadott hirdetések 30 kr.

A nyilatkozat minden négy hasabos garmad-sor díja 30 kr.

Az előfizetők, a hirdetések megszabásánál, 20%, nyílt kedvezményben részesülnek.

Előfizetési felhívás!

Nagyérdemű közönség!

A „Szabolcs” 4 évi fenállása tanuskodik eddigi irányának helyessége felől. Nem akarunk nagyhangú ígéretekkel lépni a t. olvasó közönség elé, ezen év pályafutásunk kezdetén sem. Nem pedig annyival inkább, mivel lapunk szemle és iránya marad jövőre is a régi. — Ostorai leszünk minden fonákságnak, a mi a társadalmi téren előfordul, pártolunk ellenben minden szépet, jót és nemeset.

Lapunk mint társadalmi lap, kizár minden politikát keretéből, de a politika zűrzavara légkörén feltelmeledve, tudományos szempontból, tárgyalni fog minden nevezetesebb országos eseményt. Ezen kívül különös figyelmet fordítunk megyénk és városunk speciális érdekeire, mint egyházi, árva, telekkönyvi, adó, dohány, rendőri, közigazgatási ügyek megvitására. Rovatot nyitunk a Nyirvízek lecsapolása feletti eszmecsere nék.

Állandó rovatot nyitunk továbbá a „közönség” érdekében — czim alatt, hol szellemi dolgok mindenkinél jogos és tényekkel igazolt panaszait, valamint a közönséget közelebbi érdekű közügyeket.

Már eddig is széles körben levén elterjedve lapunk, hiszünk, hogy jövőre szerencsénk leend azt még szélesebb körben is terjeszthetjük, minél fogva a t. hirdető közönség figyelmét is bátrak vagyunk felhívni, a kijelentjük, hogy a hirdetések feltűnése jótanyosan s a lehető legzebb esinnal fognak közöltetni.

Vége határozott földadatunk, hogy egy a vidék, mint a fővárosi lapoknál is napirenden levő személyes csivakodásokat a lehető legszűkebb térre szorítjuk, egy a közönséget, mint lapfársainkat illetőleg.

Lapunk előfizetési ára, — valamint alakja is marad a régi:

Egész évre 4 frt.
Fél évre . . . 2 „
Negyed évre 1 „

Szerkesztőségi irodánk és kiadóhivatalunk, n.-debreczeni utca 1470-dik számú Figecky féle háznál van. — Kérjük a t. közönséget: szivekedjenek

TÁRCZA.

A nagymama rózsája.

Nagymamánk haja fehér,
Halvány mécs pislog szemében
Feddő ajkán nincsen mosoly,
Ráncz vonul az öreg képen . . .
Régen él már! — hányzor forrult
Azóta a gönczöl rudja! . . .
Emlékszik, hogy fiatal volt,
Mikor volt, tán ő se tudja.

Van neki szép bibliája,
Bársony tokban, ezüst csattal,
Sűrű nyomott lapjairól
Pápaszemén olvas nappal.
Bibliája lapjai közt
Egy elszáradt rózsacsokor,
Ha bevégzi olvasását
Nézetgeti olykor-olykor.

Kezébe fogva rózsáját
Pillán két könyvepp ragyog,
Nagyon sohajt, s halkan mondja:
„Arany idők! . . . Boldog napok!
S körbe gyulve unokái —
Elmesélget csendes estén

lapunk egy anyagi, mint a.ellemi oldalát illető mindenemű küldeményeiket, (előfizetéseket, hirdetési díjakat és dolgozatokat) adó címezni.
Tisztelettel

A szerkesztőség és kiadóhivatal.

1876.

Január 1.

„Éltünk régös határain
Két génusz vezet —
Remény s emlékezet.”

Nehéz kort élünk! . . . A sötét, a terhes emlékeztet annyira megnyomta kelbűnkét, hogy alig merünk reményleni!

Ma a reményeség ünnepe! az új év bölcsőjénél, akaratlanul is a multnak emlékezte borong a lelkeken!

Összetört remények sötét romjai vesznek körül! . . . családások szellője sohajt körülünk! . . . Könnyező szemek tekintenek a jövőbe! A keresztre feszített emberiség fájó sebeire tesszük kezeinket. a nyomorral küzdő hazára gondolunk, s az idő gyermekének, az újévek arcán meglátjuk a biztató mosolyt!

De azért ne csüggedjünk! A valódi lelki nagyság nem retteg a veszélyektől, nem retteg a tövisektől, melyekkel az erény küzdelmes pályája borítja van!

A mit azért nem hozhatott meg a nagyokba vetett remény és bizalom, azt igyekezzünk felkeresni és feltalálni saját magunkban! Teljesen önmagunkra vagyunk hagyatva! Támazkodjunk tehát legjobb barátunkra: „önmagunkra.”

Legyünk munkások, takarékosak, becsületesek, rendíthetetlen jelleműek, s a győzelmet meghozza a minden szeretetnek Istene!

Kívánjuk, hogy az új év bölcsőjéből sarjadjon fel és érjen hova előbb áldásos gyümölcs-csésze a hazai tiszta erőles, megelégedés. Adja meg az ég a polgárok boldogságát, anyagi, szellemi jólétét!

A népek Istene velünk!

Kallós.

Mi hallgatjuk, arany-szája
Mézes szavait elvessén.

Látjátok-e? így kezdi el
Ez a rózsza hervadt, száraz,
Régi idők emléke, hajh! . . .
Éltünk, vissza sem jó már az!
Tavasz megjön, derült az ég!
Csillagának tenger sokja
Kis csalogány dala mellett
A sötét éjt átragyogja

Csillagos, hűs tavasz éjen
Harmat száll levélre, fűre,
Köszönti a kelő napot
A természet megfrissülve.
Szin s illatát visszakapja
E rózsza, ha könnyem hull rá;
Elmúlt élet élő tájon
Támad körülöttem újra.

Nap sugárzik zöld berekre,
Árnyában hűs csermely szalad,
Tarka gyíkok serge hűsöl,
Virág forúik a part alatt.
Selyem fűben földi eper,
Piros, édes, mint ajkakot, —
Éprészni ment a kis leány! . . .
„Arany idők! . . . Boldog napok!”

A tisztelt olvasó közönséghez.

Összetörődött magánügyeim, különösen a miatt, hogy folyó évben munkáimat sajtó alá rendezni szándékozom, képtelen vagyok a „Szabolcs” szerkesztésétől visszavonulni.

Miódon e körülmény tudomásra hozom, lehetetlen közönségetem nem nyilvánítani a „Szabolcs” olvasó közönségének azon pártolását, melylyel a vezetésem alatt álló lap iránt mindenha viseltetett.

Igyeksztem azon, és jeles munkatársaim segítségével el is értem, hogy időről időre tartalmas és változatos lapot nyújthassak az olvasóknak, és most azon nyugodt önérzettel tezem le a szerkesztői tollat, hogy felvállalt kötelességemet lelkiismeretesen teljesítettem.

Lapunkról a jellemtelen és becsületlen sajtó minden megtámadásai, mint alaptalanok, visszabullottak, mit igazol azon körülmény, hogy különösen azon időtől fogva, mióta egy helybeli személtap a „Szabolcs”-kal minden érinkeztést megszüntettem, mint olyannal, melynek minden törekvése elvi fegyverek és férfiakhoz illő érdek helyett égyenesen személyn ellen volt intézve, előfizetőink száma folyvást növekedett, s ime még a lap meg sem indavla ujalog, már tetemes számú új előfizetők jelentkeztek.

A szerkesztést Anyfal Gyula ur veszi át jövőre; a munkatársak az eddigiek maradtak, és én is igérem, hogy a mennire bokros teendőm engedik, olykor-olykor felkeresem a lapot dolgozatommal.

Magamat az olvasó közönség becses jó emlékeztetőbe ajánlva, maradtam Nyiregyháza dec. 28. 1875.

tisztelettel

Lukács Ödön

a „Szabolcs” volt felelős szerkesztője.

A közönség érdekében.

E lapok 52-ik számában az „Önállás” czimú biztató és hiteltelintézet ismertetéséről szólván, érintettük annak életbiztósításai részét is, de csak futólag legyen szabad nekünk a nagy közönség érdekében egyetmást jelenleg bővebben elmondani. Ugyanis.

A legtöbb életbiztósítási intézetek, vagy éppen semmi, vagy igen csekély nyeresémet osztalékban részesíti biztosítottait, és ha azoknak táblázatát figyelmesen megtekintjük, úgy fogjuk találni, hogy azoknál a biztosítottak vajmi kevés előnyben részesülnek. Mi ennek az oka, fogják kérdeni némelyek?

Annak oka igen egyszerű és kézzel fogható, amennyiben hont és más biztósító társulatoknál kivétel nélkül részvényre vannak alapítva, minek folytán oda van minden igyekezetük irányulva, hogy részvényeik után mentül nagyobb osztalékot nyújthassanak, és lévén hőmérője szilárd állásunknak.

Biztósító intézetekint, mint hogy részvényeik beváltását mindeztideig nem voltak hajlandók lassanként eszköznöni, természetesen nem lehetnek egyebek nyereszékő társulatoknál, kik, habár szilárdul állanak is, de a

Bokor rezzen, halk szellőben,
Széylel válik a lombsátor,
Vadás lép rajt ki zajtalan
Karcsu, fűre, ifju, bátor.
Futna a lány, . . . késő! késő! . . .
Szól a vadász esdve kérve! . . .
Piros rózsacsokrot tűz fel
A remegő lány kedblére.

Mig feltűnt hű kezekkel
Beszéde lesz mézes-mázos . . .
Ember tervez, és felette
Jó az isten, jól határoz.
Háttérhelt levegőben
Himes pille szállong, csapong,
Bóhó kedvel lepet ütök.
„Arany idők! . . . Boldog napok!”

A nap és éj, mint a gyermek
Egy „tűnik” — „keres” a másik
Szakadatlan láncozatban
Játszódják a buvócskásdit.
Mintha sürgős utjok lenne,
Örökösön jönnek, mennek,
Áldáskoszorúta utján
Egy sem fárad, nem pihen meg.

Már nyári nap sugarától
Árad a sík dőlőbába,

biztosítottaknak igen kevés előnyt képesek nyújtani.

Az „Önállás” részvényeit, a nyeresémet arányához mérten, időről-időre alapszabályilag kötelezven magat visszaváltani; rövid időn azon kedvező helyzetbe leend, miszerint, összes nyeresémet a biztosítottak javára esend. Az életbiztósítók nál a részvényesség elve nem bír semmi fontossággal, s hogy e téren a közönségre elve minden, azt vitatni is felesleges volna. Ez ö n s e g i t é s é g kell, hogy legyen korunk jelszava. „Egy valamennyiért és valamennyi egyért!”

Az életbiztósítás a nép erkölcsiségén sarkallik s ha ezen igazgatót beismertük, azt nyereszékéző czifloka hosszabb ideig elhasználni lehetetlen.

Nem lévén jelenleg czélunk a biztósítás előnyeit hosszasanban fejtegetni, azon nézeteket pedig világosan kifejtettük, hogy az életbiztósítás csak ott lehet előnyös a biztosítottakra nézve, a hol az intézet részvényeit szel mielőbb visszaváltani s így az egész intézetet a biztosítottak tulajdonává tenni.

Az általunk ismertett „Önállás” ily elvek alapján jövén létre, ezen intézetét igen sokat várunk, s hiszünk is, hogy az életbiztósítás jósága és észszerűsége iránti hitet ezen intézet legjobban el fogja terjeszteni népünk között.

Czélunk lévén társadalmi ügyeinknek mentül szélesebb körben ismertetése, t. olvasó közönségünkkel az életbiztósítások előnyeit és hátrányait folytatólag ismertetni fogjuk.

M. J.

CSARNOK.

Helynév magyarázatok.

(Rósz-Escol Sándor „Helynévok magyarázója” czimú gyűjteményéből.)

(Vége.)

Ördögköve. Erdély délkeleti határának vad hegyei közt egy völgy közepén félkört oláh falucska médrét egy hegyi patakcsa habzó vize mosza, ennek sziklapartján báványzképhez hasonlítható kőcsoportok meredezéggel felé. A nép hagyományai és szirt-szobrok a kövé vált sáttának mondják, s eredetét a következők regében beszélik el: A régi homályos időkben, midőn még lelkek, s gonosz szellemek látogatták hébe-hóba földünket, e táj híres volt leányai szépségéről. A gonosz is — ezt tudva — gyakran szállt fel látogatóba, s egy-egy szép leányt el is vitt magával sőt, bitoralmába, s már rendes évi megjelenésre szokta vonta a szerencsétlen falu, rendszeren elragadva magával a falu leányainak legifjabbját, legszebbjét, szomorúságban hagyva szüleit s mátkáját; mert a szép fiatal leányok már gyermekkorukban — román szokás szerint — el lettek jegyezve. S az „ördögi göbék” mindenkori az ily leányokra vetette „fenésen forgó” szemeit. Egyszer megleltet ujra a pokoli látogató, s a kis oláh falu derék birójá-

Gázol benne a kutágas,
Guggol boglya, uszák csárda.
Munkás néptől zsong a határ,
Köpöböl mint ha méh ezrest,
Kacsá sarló vágott nyomán
Sarju-rend dől, kél a kereszt.

Varrogat a kis leányka,
Fjert napot egygyé téve,
Bár vér szerked tiszturától,
Egy a munka gyors kezébe?
Munkásnak a berek lombja
Árnyat kínál, tart hűs habot
Korsájával jár a kis leány! . . .
„Arany idők! . . . Boldog napok!”

Őszi szél új hulló lombot
Vándor madár szárnya lebben,
Legi utján messze halad
Mind buszban . . . sebesebben,
Kihűlt a nap, világa is
Ritkán-ritkán téved ide,
Sűrű köd árnya nehezül
Letarított mezők felibe.

Bucskiz a kis leányka
— Vagyis asszony igazabban —
Elhangzik az eskü ajkán
„Holtomiglan! — „holtaiglan.”

nak egyetlen kedves leányára veté szemét, ki egy „bátor” ifjú jegyese volt; sürgött, forgott körülötte, láthatatlan s láthatólag, de a vélegény keményen kísérő lépten-nyomon szép arca, nem léve a vad leányablak ürdögösségeitől. Elvégre azonban háló-kamrájába tért a leány, s midőn az örök egyedül látta őt, amin éppen szobája ablakát bezárta, körülölelte karjai derékát, s kiáltásait előlitta, hatalmas karjaival magához szorította, a légbe kezdett vele emelkedni. E pillanatban érkezett oda a leány kedvese, s megpillantva a már föld s ég közt lebegő leányt, épen csak látót tudta megragadni, s így „ó pokoli felsége” nagy bosszúságára kettőt kelle egy helyett czipelnie. Hiába dult, fült dübében; hiába rázta, lökte, s átkozta a hivataln vendéget, a leányt mindig erősebben fogódzott araja lábaiba, s végre is elfogyván az örögnek is ereje, kénytelen volt visszabocsátkozni a földre kettős terhével, hol ereszték mindketten a leányt; egymásnak mentek, és a szerlelet erős s hajlékony ifju szerencsésen legyőzte ellenét, mire ez — alásujtva a patak mélyére — kövé válna ott ragadt, s mai napig látható az „örög köve”, az oláhok elnevezése szerint: „peatra drakuluj.”

A patak felőli szikla sík lapján látható lábnyomokat az örögének tulajdonítják, aminet birközás közben megfeszítte magát.

P o g á n y k u t. Sárospatak határában egy hús forrást neveznek így. A monda szerint nevét azon korból kapja, midőn a pogány törökök berontottak hazánkba, s e tájra is behatoltak. A nép legnagyobb kincsét, a bérz arany levét, pinczékbe, vermekbe rejtette; a pogány csordák mindamellett rájöttek rejtőkeikre, s kifoszták kincseiktől, de kevés idő múlva ott termettek a magyarok nagy számával, és a kincsszomsz csordát jól elverték. A kutat pedig, melynél győzelmet arattak, Pogánykutat neveztek.

Koszosur költök Tompa Mihály így énekl meg:

Elmultak a futások, a háborus idők:
A régiek kihaltak, földben nyugsznak öök;
De ott, hol a pogány vér hajdan ömölt: maig
A hús forrás. Pogánykút névvel nevezetik.
Mely futa bokrok alján, csavargó árkot ás,
S jót iszik vízből az eltikkadt kapás.

R ó k a v á r o s, Erdélyben a székelőföldön Lőveték környékén néhány itt-ott szétszórt bányászlat. A nép Rókovárosnak hívja, mert a bányászok rókalnyaknak, a bányászokat élezeskedésből földburok róknak nézi.

S z é c h e n y i h e g y, a regényes budai hegyek egyike. Régi nevén: Sváb hegy. Nevét dicső gr. Széchenyi István után kapta a főváros közakarátává.

E hegyet nagy Széchenyinknek Nevérol im, nevezzük el,
Megújulánk: e bérz nevét is
Ujabb, dicső név váltása fel!

Hogy zengjen késő századokra
Hirdetve győzedelmesen:
Mig a hon áll, mig egy magyar lesz,
E hegy Széchenyi-bérz leszen!

T i b u r c z v á r a, Erdélyben Bardóc-széken várom. A hagyomány szerint e vár szerleplese szent-István korára, vagyis az ősi nemzeti vallásnak a keresztény vallással való küzdelem korszakára esik; Tiburczvára volt az ósok üldözöbe vitt hitének végső menhelye. Ős Tiburcz, a bíboros Saroltának fia, rendíthetetlen ragaszkodva őseinek üldözöbe vitt hitéhez, elhagyta az udvar királyi fényét, s ide az erők rengetegébe vonulva, egy hegy ormára épített erős várban gyűjté fel a tiltott ősi vallásnak szent tüzeit, azt követve élt itten s halt is el. Róla neveztek ma is e várom Tiburczvárának.

U g r ó, Tornamegyében a regényes szádelői völgy egy kanyarulatában várom; nyomai áll látszanak már. Nevét regé alapján egy Andur nevű hős lovag úgrásztól kapta, ki az ugrói várral szomszédos kastély tulajdonosa volt, s a szomszéd várbán lakó úrnő Melánia

szerelembe. E gyönyörű hajadont nagynénje eltiltotta Endrőtől, s intette, hogy sok kérése közlül mindelebb válasszon mag egyet. Melánia szerelembe rendíthetetlen volt, szive Endrőért, a deli leventéért dobogott, s határo zottan kinyilatkozta, hogy férjül csak azt választja, ki a várból a szomszéd kastély sírú palatánával átletett kertjébe merészel ugratni, különben kolostorba megy. A sok kérésvál, lassankint mind elmaradt a várból, egy sem mérseleté a mély völgéért keresték ugratni. Végre elérkezett a nap, mely döntő volt Melánia életére: egy fényes azelőbb öltözött levente jelentkezett a vár udvarban, s bátran ajánkozott a völgyet átugratni. Felült barna peparipójára, s mint a villám termett ott a kert árnyékos fasorai alatt. Mindenki érdekelte a jelenetet, s vágyta tudni, ki az a bator lovag. És ki volt ő? Endre, Melánia szerelembe. Pompás lakomát tartottak ezután a várban, — s mint hogy:

Igy egygylet a szép ifjú derék pár,
Egygylet olvadt színtén ez a két szomszéd vár,
S Endre ez ugrának emlékeztetére
Hídat építették a sáncz tetejére,
S Ugró nevet viselt több századig a vár,
A török lerontá, helye sem látszik már.

Z a r á n d o k, folyó é helység a székelőföldön. Udvarhelyszék Alsó-Rákosra vezető útja mellett. A néphagyomány szerint hajdan e tájt egy szent életű, Jeruzsálemből megtért zarándok épített magának remete-lakot, s mint bölcs, és az orvos-mesterségben jártas férfiú, tanítá és gyógyítá a népet; a halás nép pedig akként örökölte nevét, hogy az itt keletkezett falut, s mellette a folyót: zarándok-nak keresztelt el, —

S a helység é folyó neve
— — — zarándok leve.

V e s z p r é m, püspöki város Veszprém-megyében. A néprége szerint: Szent István első magyar király neje Gizella a Bakonyban egy nagyszerű székesegyházat építtette; melynek végnaradványa mai napig fennáll Gizella-kapornája nével Veszprém-ben. Történt az építés közben, hogy a királynéknak minden péntec elfogyott, s a mint lecsüsztezték fölvel azon gondolkodni, mimódon folytassák az egyház építését, földre szeggett szemei megakadtak pompás pompák között, a mely drága prémből volt készítve.

— Mire való a pompás öltözék a porladó testnek, monddának a kegyes királyné suttogó ajkai; vevé a drága kőmest, és ezen szavakkal: „vezz prém!” eladá a drága ruhát, s felépíté annak árából az Isten házat. És a város, mely ezen egyház körül keletkezett, é kegyeletes eseménytől kölcsönözé a Veszprém nevet.

Z. utolsó betűje a. b. c.-énknak.
Berekesztjük é mutatványt, mely hazánk néprége költsézetének egyik szebb és meglepőbb mintája. Fogadd nyájias olvasóm é kis gyüteményt oly csekély kis emlék gyanánt, mely Európa könyvtárában, sehol még eddig egybeírva nincsen!

Szt.-mihályi lakadalom.
S z t.-M i h á l y, decz. 12. 1875.

Népszokást írok le; egy lakadalmi szokást, mert Ambrus napján egy lakadalomban magam is jelen voltam.

Jelen volt itt az egész szt.-mihályi értelmiség — s néhány szép hölgy.

Délután 10 órakor a lakadalmi nép — a násznagyokkal szép rendben ment a templomba, — mind a vélegény, mind a leányháztól magukkal vivén a vélegény é menyasszonyt, — kit az apai háztól — s öreg é ifju szüktől, vésrel elbucuztattak.

Elérvén a templomba, ott a székekbe ülünk; — a templomban ének zengett.

Minden rendben lévén, a meghívott lelkes rögtön megjelent, — a menyasszonyt a vöfély gyengédséggel kivette vélegényéhez,

Éles sikoly lebbenté szét
Bokrosodó álminkat.

Ravatalán van nagymama
Tiszta fehér takaróban...
Föld alatt van a nagymama
Égy fekete koporsóban...
Milyen szép volt szeme hunyva.
Ezüst firtel szelid arczán.
Milyen szép volt az a mosoly
Meghidegült mesés ajkán!...

Kezében a száraz rózsza,
Feje alatt imakönyve,
Rideg é sir az alvónak,
Nincs meséje, nincsen könyve,
Virágot tett sirhantjára
S ápolja az emlékeztet...
Fü verődik, rózsza sarjad
És elborul é hant felett.

Kis madárka reá szállva
Az ágak közt esieq, csattog.
Dalában gyermek emlékin
„A rany idők!”... „Boldog napok!”
Száll az idő, nekem is már,
Évek sora nyomja vállam,
Könyv! szeretni s emlékezni
Megtanítal folyamán.
Lővey Sándor.

Jó barátnek — szüle — testvér
Elbucuzni sorba jönek,
Bár kiserék, vége hossza
Nincs é zápor csöközönek.

Ostor pattan, kocsi gördül
Lő fültre kendő kötve,
Nyujtókodni kezd é távol
Róna, domb eltiin mögötte.
Visszatekint é menyasszony,
Hol átélte gyermek évit,
Borul... derül tekintete,
Multat feled, jövőt épit.

Miért nézne hátra, kinek
Jövéje van, multja nincsen?
Öreg szem csügg rajta vággyal,
Mint fosvány é gyűjtött kincsen!
„Bevégeztem, most menjetek
Élaludni é álmódjatók,
Rövid élet... hosszú álom!
„A rany idők!”... „Boldog napok!”

Bementünk é szobáskánkban
Kedves anyánk lekeltetett,
Aztán kiment magamához
Halkan, soká beszélgetett.
Derült ég felhő vonul,
Vihar támad, fákát ingat,

ki már akkor az asztalnál állt, — — — ekkor a szerzetás imádsággal megkezdett, mely négy óráig; az eskető lelkész szíveirehatólag adta elő, hogy a házassáletben mihez tartsa magát é férj, mihez é nő, — hogy é külön munkakört mindenki illő tiszteletben tartsa, egyik é másik dolgába ne avatkozzék, egymást s szüleit tiszteletben tartásák, stb. Ezen vélelőbeszéd után é lelkész esketett. — Az esketést imádság követte, imádkoztunk az új párt, — s a templomot elhagytuk.

A templomból kijövén, é leánykerő kikérte a násznagytól é menyasszonyt, hogy azt é férfi magához hazavillessé, — s a násznagy miután az esküvő valósággal megtörtént, é kérését jogosnak találván, azt megengedte. Így é lakadalmi díszes vendégek kétféle oltoztak. Egy rész tartott é vélegény, egy é menyasszonyal, — hol é hazatért vélegény — ekkor fogadta házánál menyasszonyát é vendégeit:

„Drága jó uraim, kedves asszonyaim
Nem voltak hiába fáradozásaim,
Van szerencsém menyasszonyom bemutatni
Hittel váltott étem jógu gyönygét felvezetni.
Az élet viharos utainak.
A világ által meghányott fiatal kornak,
A szenvedélytől lángoló lévnek
Mind é világ árnyáman
A türelm rózsza jutalmat
Ily gyönyg alkalmat adnak ki.
Hálát rebegve é Mindenhatónak,
Ki végezté szent hatalmának,
Nem késik sem előbb, sem utóbb
Kímért utait megmutatni mindenknek.
Örvendjünk hát é szerencsének,
Mivel vége van már é szent esküvőnek
A családúrnem jöve im utána
Fogjanak helyet egy kis lakomára.
Mi pedig Istentől megáldva mind halálíg
Egymással melegedve maradunk é sirtíg!

Érre é menyasszony így felelt versben:
Hála legyen Istennek, hogy megesküdünk,
Ajánlom magam vélegényem é kedves szülemnek. — Igérem, hogy vélegényemet s szülemét szeretni, tisztelni fogom, s holtig engedelmes leszek.

Mi é a vélegény házánál é beajánlások illó innepélyben történnek; én é násznagygyal s é lakadalmi nép másik részével é leányházhoz érkeztem. — Az előszobában fogadott é menyasszony nagypajka Sz. A. é apja D. J. — hol é násznagy ekkép köszöntött be:

„Jó napot kívánunk é hazánk.
Tisztelet szükt!
— Mi eljöttünk; é leányukat utunkban elvezettük. Leányval mentünk el, és é mint látjuk, leány nélkül térünk vissza. Fajdalom! de é így van. Látom, hogy sirnak; de ne sirjanak. Jó helyen hagytuk őt. Szemünk látára az istenházában kedves Sára leányuk P. B. vélegényével megesküdött. Tehát én jogosan, mert már az övé, férjének, é kérésnek engedve, átadtam.”

Ebbe most beleegyeztek az örömpák-s anyák, é így szóltak: „tessék, lépjenek be házukba.”
— „Mi engedve é felhívásnak örömmel beléltünk s áldást rebegtünk az új párra, s az öreg s ifju szüktnek hosszú boldog életet kívántunk, hogy gyermekeikben örömeiket, megelégedéseiket találhassák.”

Egy óra hosszan é vendégekkel kedélyesen társalogtunk. Déli 12 óra után é terített asztalokhoz ültünk. Erre megzendült é zene. Két szobában volt terítve. Volt jó kedv, jó ebéd. Kettős volt az öröm: Ambrus nap é drága első unoka lakadalmat. Ambrus estéjére más években is el szoktunk menni. Most az este napra változott. Méltó kettős örömnök volt tehát. Lett toast. Csak úgy szüktelt az öröm apák-s anyákra, homi nagy embereinkre, é királyra, stb. Pista húzta é magyart, kesergette é lengyel huzmust.

Alig vartuk az ebéd végét, öreg, ifju ve gyült é táncban, s mind ifju lett. Így folyt é lakadalom estig zavartalan jó kedvben.

Estére é vélegény házához voltunk meghívva, — oda mentünk tehát, hol megtaláltuk az elvesztett menyasszonyt férjével, ott is táncoltak egész délután, — hol Miska hírhedt zenész huzta. — Itt ismét terített asztalok voltak. Leültünk. Vacsoránál étette T. M. lelkész az örömpárt, anyát, é vélegényt menyasszonyával. Felhozta, hogy kövessék é jó példát. Az első Pethé-Sz.-Mihályon már 1625-ben becses ajándékot adott é sz.-mihályi egyháznak. K. P. zenevezér felhozta: hogy a vélegény szülei is tetek már az egyháznak ajándékozást.

A vöfény minden étket verelve hozott fel, — s különösen feldicsérte é jó töltött káposztát, „hogy az nem rossz takarmány.”
10 órakor é vacsora elvégezettén, az asztalok kihordattak, s a nagy vöfény megkezdte é tánczot é életkor szeriut mindent megkínált tánczval, — ugy, hogy senki ki nem maradt. Az első é második tánczra ő kérte fel é tánczosnót s adta át é tánczosnak, s csak négy párt állított fel.

A két tánc bevezettén, é szavakkal: „szabad é táncz,” pengett é sarkantyú s kiki magának választotta tánczosját.

Így folyt é mulatság 11 óráig.
Ekkor é koszorúleányok é menyasszonyt az oldalszobába vezették, s ki addig fehér díszruhába volt öltözve s fehér koszorúja volt, színes selyembe öltöztek, felkötözték, s vélegény szép fokótt illesztettek. Midőn is é vélegény karjaira vette szép menyasszonyát é így mutatta be é lakadalmas népek:

„Jó estét uraim! é mint megviradtott
A nap már majd egész végig is haladott;
Uj hír miközöttünk most ismét támadott.
Mert az asszonykhoz új asszony adott.
A szükek szeregy egygylet megapadt!
Itt van menyasszonyom, é ki mindnyájunkat
Köszönti, mondván: „Sok Ambrus napokat!
Adjon é jó Isten öröms órákat
Hozzon fejlekre öröm farsangokat!
Kérdelek, mi dolog? hiszen leány fővel
Volt eddig itt, most már fejtőitvel!
Fel van ékesítve kontyval, gombostövel.
Változott az idő, ó is az idővel!
Élváltoztatott csendes békeségben
Végy, edes menyasszony, éljn már csendességben
Lelem együtt nagy jó reményességben!
Tartson meg az Isten végig dicsőségben!
Szívünknek élo reményesége
Van az atyáistennek kezébe,
Hogy teljes boldogság után végre
Boldogok lehessünk ott é menyhév.”

A menyasszony eszép szavakra így felelt:

„Édes hitérsáram! láttad leányágomat
Féltádozom érteled feltevéd kontyomat,
Édes jegyesem! te vagy é hiteseim.
Most már kontyom örömeire
Fordulj egyet velem,
Aldjon meg az Isten halálíg én velem!”

V ö l e g é n y:
„Istentől most már megbizva pártfogósom
Mint kétszemre redt akként vigyázom.
Kontyval ékesített hajfirtjeid alatt,
Hogy bánat ne álljon
Fordulj egyet-kettőtől! é
Mindazokat elözöm.”

Elvégezvén é párok szíves szavaiat, é vélegény egyet tánczolt nével, s megelégedeztetek.

Ekkor é vöfény, hogy é menyasszony-tánczolt, melyért fizetni szokás, megkímélje é vendégeket, kitétt egy tányért azon felhívással, hogy abba é menyasszony czipője kopására s a vöfények sok fáradsága enyhítésére ajándékok tenni sziveskedjenek. — Mi meg is történt, melyre é táncz vigyát folytattattott, s é mulatság regegelj tartott.
Az apai háznál is maradtak sok rokon vendégek, kik szinte világos kivraddt nagy vigszággal tánczoltak.
Dr. Csurgay József,
alsó-dadai járóorvos.

A beszterezi halász.

— Regény. —
I r t a: **Angyal Gyula.**

Az örök természetből csodálatosan alkotott földre vezetem é figyelmes olvasót.

Csodáson alkotottnak mondom, mert miként é nagy Mahomed koporsóját é hagyományalkotta helyes vasfalak tartják, ugy történetünk deleje is, föleg é fölveti időben, ég é föld között lebeggett.

Ki ne emlékeznék, vagy ki ne hallott volna ama csodás gyökér-földről; ama hires uszó-lápokról, melyek sírtűren összenőtt indás-szákából állván, é parttól elszakadt darabjai egy-egy óriási zöldbereket vándoroltak é szél által korbácsolt vízszínen, egyik helyről é másikra.

Ki ne hallott volna é csodás lápokról, é nagy természet által é borzadályában is győmörű uszó földről, hullámzó víz naderdeleivel, magába nyúló éger é nyárfaival, napba megtört reszkető leveleivel, bárony puha mezejével, melyen szökellő vídám nyájak lohamoltak, karcu boglyák emelkedtek s árnyékában fáradt kaszás aludta é déli álom, nem tudóvára é féketvesztett örökálm, mely sokszor

az egész talajt megingatva, könnyű sajkaként hajtotta tova.

E nép előtt azonban é nem tartozott é félelmetesebb dolgok közé. Sok lápvándorlásnak volt már tanúja, s csodás egykedvűséggel, majdnem gyönyörrel nézte é roppant változást, hol, mint Arabia homokisvátigán, néhány pillanatot alatt áthatatlan halom magasodik, ugy itt is, é csak kevés percek előtt még zöldelő partok helyét tájékozó hullámok váltják fel; szökellő nyájak helyett é vadszarvasok óriási seregével, miglen é parttól elszakadt földdarab naderdeleivel s koronás nyárfaival — lassu méltósággal haladt szüktől öztört irányban.

Ki ne emlékeznék még é hires csesdi é beszterezi uszó lápokra?
Történetünk azonban mindent megeőzi, s visszavezeti az olvasót ama korra, mely eseményekben oly gazdag volt, de melyek é századok nyomai alatt mélyen behomoszottak; — visszavezeti, s megürgette é porladó ósok százados sirtjait, feltámasztja őket, hogy életöknek egyik jeltelen epizódját lejátszassa, foljegyzehesse.

I.
Mogorva, zimankós ősz é volt.
A beszterezi láp sík-vízen egy kisedt teknő alakú sajka nyilisebbséggel suhant é déli partfelé, honnan é távolból fel-fel szökellő lángok terjesztétek gyvrlásgósgát.

„Édes hitérsáram! láttad leányágomat
Féltádozom érteled feltevéd kontyomat,
Édes jegyesem! te vagy é hiteseim.
Most már kontyom örömeire
Fordulj egyet velem,
Aldjon meg az Isten halálíg én velem!”

V ö l e g é n y:
„Istentől most már megbizva pártfogósom
Mint kétszemre redt akként vigyázom.
Kontyval ékesített hajfirtjeid alatt,
Hogy bánat ne álljon
Fordulj egyet-kettőtől! é
Mindazokat elözöm.”

Elvégezvén é párok szíves szavaiat, é vélegény egyet tánczolt nével, s megelégedeztetek.

Ekkor é vöfény, hogy é menyasszony-tánczolt, melyért fizetni szokás, megkímélje é vendégeket, kitétt egy tányért azon felhívással, hogy abba é menyasszony czipője kopására s a vöfények sok fáradsága enyhítésére ajándékok tenni sziveskedjenek. — Mi meg is történt, melyre é táncz vigyát folytattattott, s é mulatság regegelj tartott.

Az apai háznál is maradtak sok rokon vendégek, kik szinte világos kivraddt nagy vigszággal tánczoltak.

Dr. Csurgay József,
alsó-dadai járóorvos.

I.

(Jön a tatár! De bizony már elősi is az ártatlanok...)

... Szaladj, szaladj, jön a méter, Haragos mint Kuku Péter... Mellel halog a liter, Mégis ez is kutyáiter.

Micsoda? Jön? De hiszen itt is vannak már ezek a drága vendégek, ezek a gyönyörűséges márvirágok... Micsoda? Jön? De hiszen itt is vannak már ezek a drága vendégek...

... És ezen garázda kalozokkal kell nekünk ezután... Micsoda? Jön? De hiszen itt is vannak már ezek a drága vendégek...

... Mi a kö? Isten — mint a palánk hadakéán át látjuk — egész sereg ember kitérte ezeket a dominusokat... Micsoda? Jön? De hiszen itt is vannak már ezek a drága vendégek...

... Mi pedig maradtunk a régi jó szokás mellett rendületlenül! Micsoda? Jön? De hiszen itt is vannak már ezek a drága vendégek...

— Im, hazig még meg is ázhatom! — dörmögött a szárszobába ültözött csolnaksz... Micsoda? Jön? De hiszen itt is vannak már ezek a drága vendégek...

— Ez valóban, nem sokára a lép hullámozni kezdett s a zápor rohamosan hullott alá... Micsoda? Jön? De hiszen itt is vannak már ezek a drága vendégek...

— Az újuk hej! — kiáltott fel a morgorva csolnaksz, felsimere abban Orsze asszonyt, clete pártját... Micsoda? Jön? De hiszen itt is vannak már ezek a drága vendégek...

— Mi hol marad már a szakácsné? Közél egy úraja, hogy elment, és máskor nem sokot késelelmezi... Micsoda? Jön? De hiszen itt is vannak már ezek a drága vendégek...

— Beszélj hát okosan, és ne rücskölj! Már hogy teettek volna én bolondjá? Micsoda? Jön? De hiszen itt is vannak már ezek a drága vendégek...

— Hát aztán nem hoztál húst? — Nem bizony, de nem is megyek többet abba a székbe, hogy megint ilyen csúfot valljak... Micsoda? Jön? De hiszen itt is vannak már ezek a drága vendégek...

— Bizonyosan szomszédasszonykék is az új mértékek miatt zúgolódnak a túlsó soron... Micsoda? Jön? De hiszen itt is vannak már ezek a drága vendégek...

— Hát én is komámasszony! hogy jártam! Elfutok az urannak egy kis itélet Sinsihéz... Micsoda? Jön? De hiszen itt is vannak már ezek a drága vendégek...

— És is azt a huzavona rögtöt! — Sohse adjátok bizonyi öket jó szomszédasszonykék mert veszített peretek lesz, s az igazságserető bíró, a nélkül, hogy a másik féltől bírányt kapna... Micsoda? Jön? De hiszen itt is vannak már ezek a drága vendégek...

— Tegyen kelmed jobbra egy kanyarodást, mert a kikötőt elette a lép... Micsoda? Jön? De hiszen itt is vannak már ezek a drága vendégek...

— Hát halat fogott-e kelmed? — Fogtam én; de abból is csak a halak esznek ma... Micsoda? Jön? De hiszen itt is vannak már ezek a drága vendégek...

— Hát aztán mit beszélsz most kelmed, hogy ilyen furcsán beszélsz? — Kérem, én vagyok a halastól és mindenesetől... Micsoda? Jön? De hiszen itt is vannak már ezek a drága vendégek...

— Lapunk első számát azon tiszteltteljes figyelemzetessel küldjük meg a t. közönségnek, hogy azon esetben, ha azt meg nem tartják, azonnal visszaküldeni sziveskedjenek; ellenkező esetében pedig, mint lapunk rendes előfizetői fognak bejegyeztetni.

(1.) A hangverseny, mely múlt hó 29-én tartatott, nem nagy eredményt mutat, a mennyiben a jövedelem csak kevés részben nyithatott a szegények nyomorát. Nagy kár. A hangverseny sikeres lefolyta nagyobb pártolást érdemelt volna.

(2.) Mindig panasza a Tiszabátról kapunk e napokban levelet, melyben az a panasza van emelve az adóhajtók ellen, hogy ezek még a karácsonyi szent kalácset sem engedik békével elfogyasztaniok az említett vidék lakosainak.

(3.) A világozás végáthara Nyiregyházaán a kállof utczának egy bizonyos pontján észlelték. Azontul pedig teljes egyiptomi sötétség uralkodik. Pedig három hét eszenkedik ott, ha nem is gázvilágításért, legalább egy szerény fagygyertya fényét megközelítő szelid derengésért.

(4.) Az eszermesterek. Eltévedt a nyiregyházi vásárban X. ur kedvenc vadászéba a midőn háza érkezőv e miatt gadjának panaszok... Micsoda? Jön? De hiszen itt is vannak már ezek a drága vendégek...

(5.) Pap községben e napokban hunyt el néhai b. Horváth Gedeon kis fia Viktor 6 éves korában. Enyhítse a kegyes ég a melyen megkeseredett édes anyja szív fájdalmat.

(6.) Rend a rendtelenségben. E képtelen...

melynek mogorra falaiból egyetlen keskeny ablak szót halvány, alig derengő fényvilágot... Micsoda? Jön? De hiszen itt is vannak már ezek a drága vendégek...

— Az nem lehet, — mondá; — hiszen az öreg ur véres ruhát csak nem régeiben találják fel egy sziklaton, hol kalandos életének bizonyosan nyakát is szegte.

széget tapasztaltjuk mostanában a M. É. K. V. ugvár nyiregyházi vonatánál, melyek csak ritkán érkezen meg a kiszabott időben, azonban e rendtelenséget rendszeresen megtárgyal, nem csekély örméretre az utazó közönségnek, mely már eddig is nagyon jóllakott a botránnyon szűkre szabott várótermek (?? talán város lyukak?) füföld és mindenféle kórelemekkel töltött lovogójével.

(7.) Egymást érik a lapokban az öngyilkossági esetek. Mint hallomásból értesülünk, mult héten is egy megyékben született, Debreczen lakó fiatal kereskedő segéd W. H. pisztoly lüvelével vetett véget életének.

(8.) Ezek aztán a jó barátok! Két lavagó topogó léptekkel áldogát a minapiban a kut mellett, mely rendes helyök lévén, s várták az alkalmat, mely szolgáltatásokat igénybe veend.

(9.) Telben mindig hideg van a vasuti kocsiok, de hogy is ne volna hideg, mikor az a bádög henger nem hogy melegítene, de sőt kihűti az utasok lábait. — A ki nem akar fázni, vagy megfázni, álljon otthon a szubban gondolkodj az illetők, vagy pedig vigyen magával lábzsákot, — melegített téglát stb. stb.

— Fánca zené. Fahrbach Fülöpöl mazur-polkja jelent meg zongorára Tiborszky és Parsch kiadásában. Czime: „Die erste Tour.” Ára 50 krajczár.

— A „Szabolcs” 49 ik és 51 ik számában két tévesztést történt, u. m. a 49-ik számban az Illyés Bálint ur versében hibásan tették a helyreigazítás, mert szerző csakugyan „dzaint” volt, nem „szint”, és Mitrovica urnak neve elé előnézből csuszott be a „dr” czím.

Fővárosi hírek.

— Szegények részére. Király 6 feladoga a budapesti szegények részére magán pénz-tárból 2500 forint adományozott, melyből a belügyminiszter 2460 forint — 219 kérény kíséretében — a kérésvények közt leendő szétosztás végett, a főpolgármesteri hivatalnak küldött át.

— B. Kemény Zsigmond a „Pesti Napló” szellemi megalapítója s éveken át volt szerkesztője, Pest-Lipótvárosnak az 1865—9-iki országgyűlésben képviselője, s Kisfaludy társaságának tagja, hat évén át volt elnöke, a magyar tudományos akadémia igazgató tanácsosa első osztályának tiszteleti tagja decz. 23-án elhunyt testvérénél b. Kemény Jánosnál, Pusztai-Kamaráson, Kolozsmegyében.

— Andrásy gróf, mint bolti czimer. Bácsban nagy feltűnést tesz egy új férdíszkultúra, melynek czimerét gr. A. n. d. r. s. y. külügyminiszter arczképe van kifüggesztve, mely a gróft honvédtábornoki egyenruhában tünteti elő. A boltost megtámadták a lapok, hogy a gróf engedélye nélkül függeszté ki annak arczképét, az illető azonban most nyilatkozik, kijelentvén hogy a czim használáttára s az arczkép kitévésére megnyerte gr. Andrásy engedélyét.

— A magyar északkeleti vasut január havi szelvénye 5 frrtal ezústen fog beváltani. Jan. 1-én az új arany értékű elsőbbség szelvényei is beváltás alá kerülnek. — Ezen szelvény 10 mark, illetőleg 12 és fél franktal fog beváltatni.

— Tudomáson van róla, hogy a Magyarországon működő biztosítói intézetek újra értekezletet tartanak az új kereskedelmi tör-

